

త్రిలోచన్ లెంకా మరియు ఇతరులు

ఒరిస్సా రాష్ట్రం మరియు ఇంకొకరు

వర్సెస్.

మండీ మోహన్ సేథీ మరియు ఇంకొకరు

డా.విశ్వ కళ్యాణ పట్నాయక్ మరియు ఇతరులు

ఏప్రిల్ 26, 1995

[ఆర్.ఎమ్.సాహాయ్ మరియు బి.ఎల్.హంసారియా, న్యాయమూర్తులు]

భారత రాజ్యాంగం, 1950: ఆర్టికల్ 12.

ఒరిస్సా రాష్ట్ర విద్యుత్ మండలి - ఒరిస్సా పోస్టులు మరియు సేవలలో ఖాళీల రిజర్వేషన్(షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల కోసం) చట్టం, 1975 నిర్వచించిన విధంగా రాష్ట్రం ఉందా - నిర్ణయం : నెం

సేవా శాసనము:

ఒరిస్సా పోస్టులు మరియు సేవలలో ఖాళీల రిజర్వేషన్ చట్టం, 1975 (షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగలకు).

ఒరిస్సా స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు-షెడ్యూల్డ్ కులాలు/తెగలకు కేటాయించిన పోస్టులకు నియామకాలు - బోర్డు ఇప్పటికే ఈ చట్టాన్ని అమలు చేస్తోంది - అధికారిక నిర్ణయం తీసుకోవడానికి ముందు ఉద్యోగులపై ఎలాంటి చట్టపరమైన హక్కు లేదు - అయితే ఉద్యోగులు నిర్ణయానికి ముందు కూడా ఇచ్చిన ప్రయోజనాలను అనుభవిస్తూనే ఉంటారు - వారి సేవలపై ప్రతికూల ప్రభావం పడదు.

షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన ప్రతివాదులు, పోస్టులు మరియు సేవలలో (షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగలకు) ఖాళీల ఒరిస్సా రిజర్వేషన్ చట్టం, 1975 లోని నిబంధనల ప్రయోజనం తమకు ఒడిశా రాష్ట్ర విద్యుత్ బోర్డు 15.3.82 కి ముందు ఇచ్చిందని హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

ఈ పిటిషన్ ను హైకోర్టు అనుమతించింది. హైకోర్టు తీర్పుతో విసిగిపోయిన అప్పీలుదారులు ప్రస్తుత అప్పీళ్లకే మొగ్గు చూపారు.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 12 ప్రకారం బోర్డు 'రాష్ట్రం' అయినంతగా బోర్డు పరిధిలోని సర్వీసులకు ఈ చట్టం వర్తిస్తుందని ప్రతివాదుల తరపున వాదించారు; కానీ ఈ చట్టం రాష్ట్ర పరిధిలోని అన్ని పదవులు మరియు సేవల నియామకాలకు వర్తిస్తుందని; విద్యుత్ (సరఫరా) చట్టంలోని సెక్షన్ 78-A కింద జారీ చేసిన ఆదేశాల ప్రకారం చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా ప్రకటన చేయాలని ప్రభుత్వం 29.5.76న లేఖను జారీ చేశారు; బోర్డు డిప్యూటీ సెక్రటరీ 3.7.96 నాటి లేఖలో సంబంధిత వారందరూ చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించాలని కోరారు; మరియు ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదించడానికి చాలా కాలం ముందే, షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల అభ్యర్థులకు రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టులు / ఖాళీలకు వ్యతిరేకంగా 1978 ఆగస్టు 31 మరియు 1979 సెప్టెంబర్ 19 న చేసిన నియామకాలను బట్టి బోర్డు చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించడం ప్రారంభించింది.

బోర్డు 3.7.76న లేఖను జారీ చేసిన ఏ తీర్మానానికి అనుగుణంగా డిప్యూటీ సెక్రటరీ జారీ చేయలేదని, 15.3.82న జరిగిన 266వ సమావేశంలో ఈ లేఖ ఆమోదం పొందిందని అప్పీలుదారుల తరపున వాదించారు.

అప్పీళ్లను అనుమతించిన ఈ కోర్టు.

నిర్ణయం:1. ఒరిస్సా రిజర్వేషన్ ఆఫ్ పోస్ట్ అండ్ సర్వీసెస్ చట్టం, 1975 లో (షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల కోసం) "రాష్ట్రం" అనే పదం నిర్వచించబడింది, ఇది ఒరిస్సా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరియు శాసనసభను కలిగి ఉంటుంది. చట్టంలో ఉపయోగించిన "రాష్ట్రం" అనే పదాన్ని శాసనసభ ఈ పదాన్ని దాని అర్థంలో అర్థం చేసుకోవాలి. ఒరిస్సా రాష్ట్ర విద్యుత్ మండలి "రాష్ట్రం" అనే సాధారణ పదం నిర్వచనం పరిధిలోకి రాదు. ఈ చట్టం తనంతట తానుగా బోర్డు ఉద్యోగులకు వర్తించదు. [800-C-F]

2. 29.5.76 నాటి ప్రభుత్వ లేఖ బోర్డుకు పంపబడలేదు లేదా చట్టంలోని నిబంధనలను అమలు చేయమని బోర్డుకు ఎటువంటి ఆదేశాలు లేవు. బోర్డు పరిధిలోని పోస్టులు, సర్వీసుల నియామకాలకు చట్టంలోని నిబంధనలు వర్తించవని లేఖలో పేర్కొన్నారు. [801-C]

3. 3.7.76న బోర్డు డిప్యూటీ సెక్రటరీ రాసిన లేఖ, 1978 ఆగస్టు 31, 1979 సెప్టెంబర్ 19 తేదీల్లో షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగల అభ్యర్థులకు కేటాయించిన పోస్టులు/ఖాళీలకు సంబంధించి నియామకాలు జరిగాయంటే బోర్డు ఈ చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించడం ప్రారంభించిందని అర్థమవుతోంది. అయితే, ఈ వాస్తవాలు చట్టంలోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా బోర్డు ఉద్యోగులుగా ఉండాలనే షరతుగా మారాయి. ఇందుకోసం 15.3.82న బోర్డు అధికారిక నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంది. ఆ తేదీకి ముందు ఉద్యోగులకు చట్టంలోని నిబంధనలను పాటించాలని కోరే చట్టపరమైన హక్కు లేదు. [802- A, D-E]

4. 15.3.82 న బోర్డు నిర్ణయానికి ముందే బోర్డులోని షెడ్యూల్డ్ కులాలు / షెడ్యూల్డ్ తెగల ఉద్యోగుల్లో ఎవరికైనా చట్టంలోని నిబంధనల ప్రయోజనాన్ని పొందకపోతే, వారి సేవలపై ఎలాంటి ప్రతికూల ప్రభావం పడదని, వారికి కల్పించిన ప్రయోజనాలను వారు అనుభవిస్తూనే ఉంటారని స్పష్టం చేశారు. (802-F)

సివిల్ అప్పీలు అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీలు నెం: 1847 మరియు 1848/1989.

ఒరిస్సా హైకోర్టు 30.7.87న తీర్పు, మరియు ఉత్తర్వుల నుండి O.J.C.నెంబరు 1745/1979లో ఉద్భవించినది.

అప్పీలుదారుల తరపున A.K. పాండా.

ఒరిస్సా రాష్ట్రం తరపున R.K.మెహ్తా మరియు వెంకటరమని.

CA. నెం.1848/89 లో ప్రతివాదిల తరపున A.K. పాండా

న్యాయస్థానం యొక్క తీర్పు వెలువరించబడినది.

హన్సారియా, న్యాయమూర్తి: 15.3.82న జరిగిన బోర్డు సమావేశంలో ఈ చట్టంలోని నిబంధనలను అమలు చేయాలని బోర్డు తీర్మానించడానికి ముందు, ఒరిస్సా స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ

బోర్డు, ఇకపై 'బోర్డు' ఒరిస్సా తపాలా, సేవల (షెడ్యూల్డ్ కులాలకు మరియు ఇ షెడ్యూల్డ్ తెగలకు) ఖాళీల రిజర్వేషన్ చట్టం, 1975 యొక్క అవసరాలకు అనుగుణంగా ఉండాలా అనే ఒక సాధారణ ప్రశ్నను నిర్ణయించాల్సిన అవసరం ఉంది. జనరల్ కేటగిరీ, రాష్ట్రానికి చెందిన బాధిత సర్వీస్ హోల్డర్లు దాఖలు చేసిన రెండు అప్లికేషన్లలో ప్రతివాది నెం.1గా ఉన్న షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన ఇద్దరు సభ్యులను సంప్రదించినప్పుడు ఈ తేదీకి ముందు ఒరిస్సా హైకోర్టు ఈ చట్టం యొక్క ప్రయోజనాన్ని కోరింది మరియు అనుమతించింది.

2. విద్యుత్ (సరఫరా) చట్టంలోని సెక్షన్ 78-A ద్వారా అధికారం పొందిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆదేశాల మేరకు చట్టంలోని నిబంధనలు వర్తిస్తాయని, ఎందుకంటే బోర్డు తన డిప్యూటీ సెక్రటరీ జారీ చేసిన 3.7.76 తేదీ లేఖ ద్వారా, 25.9.76 నాటి ప్రభుత్వ లేఖ కాపీ అందగానే చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించాలని బోర్డు స్వయంగా కోరిందాని, షెడ్యూల్డ్ కులాల సర్వీస్ హోల్డర్లు హైకోర్టులో వాదించారు. ఈ వాదనను అంగీకరించిన హైకోర్టు చట్టంలో పొందుపరిచిన రిజర్వేషన్ల నిబంధనలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించాలని బోర్డును ఆదేశించింది.

3. పైన పేర్కొన్న విధంగా, ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన శ్రీ వెంకటరమణి, పైన పేర్కొన్న సర్క్యులర్ మరియు లేఖకు విరుద్ధంగా, ఈ చట్టం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 12 యొక్క అర్థంలో బోర్డు ఒక "రాష్ట్రం" అయినందున బోర్డు పరిధిలోని సేవలకు వర్తిస్తుందని సమర్పించడం ద్వారా ప్రతివాదుల వైఖరిని నొక్కిచెప్పారు మరియు ప్రకటన, చట్టం చేయబడినప్పటికీ, రాష్ట్ర పరిధిలోని అన్ని పోస్టులు, సర్వీసుల నియామకాలకు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు.

4. పైన పేర్కొన్న సమర్పణను ముందుగా పరిశీలించాలి. ఒరిస్సా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరియు శాసనసభను చేర్చడానికి చట్టంలో "రాష్ట్రం" అనే పదం నిర్వచించబడింది. 1.6.82 నుండి అమల్లోకి వచ్చిన ఒరిస్సా చట్టం 9, 1982, రాష్ట్రంలో లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నియంత్రణలో ఉన్న అన్ని స్థానిక లేదా ఇతర అధికారులను చేర్చడానికి నిర్వచనాన్ని విస్తరించింది. చట్టంలో ఉపయోగించిన "రాష్ట్రం" అనే పదాన్ని శాసనసభ ఈ పదాన్ని అర్థం చేసుకోవాలనుకునే అర్థంలో అర్థం చేసుకోవాలి. కానీ శ్రీ వెంకటరమణి గారు ఆర్టికల్ 12 యొక్క అర్థంలో బోర్డు "రాష్ట్రం" అని, చట్టంలో ఈ పదం యొక్క నిర్వచనం రాజ్యాంగ స్థితిని మార్చదని, ప్రత్యేకించి నిర్వచనం సమ్మిళిత

స్వభావంతో ఉన్నప్పుడు. శ్రీ వెంకటరమణితో ఏకీభవించడం వల్ల సమాజంలోని బలహీన వర్గాలకు కలిగే ప్రయోజనం దృష్ట్యా ఈ విషయాన్ని చాలా సీరియస్ గా తీసుకున్నాము. ఈ ప్రశ్నకు ఈ విధమైన దృక్పథం ఉన్నప్పటికీ, "రాజ్యం" అనే పదాన్ని నిర్వచించేటప్పుడు చట్టసభలు మొదట్లో ప్రభుత్వం గురించి కూడా ప్రస్తావించినప్పుడు, విద్యావంతులైన సలహాల సమర్పణను మేము అంగీకరించలేకపోతున్నాము. కాబట్టి, బోర్డు "రాష్ట్రం" అనే సాధారణ పదంలో నిర్వచనం పరిధిలోకి వస్తుందని అంగీకరించలేము. ఈ కారణంగా, 1982 నాటి సవరణ కేవలం స్పష్టమైన స్వభావం మాత్రమే అని శ్రీ వెంకటరమణి అభిప్రాయంతో మేము ఏకీభవించడం లేదు. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, కానీ సవరణ కోసం, బోర్డు వంటి సంస్థ "రాష్ట్రం" లో భాగం కాదు. కాబట్టి, చట్టం చేసిన చట్టం దాని స్వంత శక్తితో, బోర్డు ఉద్యోగులకు వర్తించదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

5.1982లో ఈ సవరణకు ముందే ఈ చట్టం బోర్డులోని ఉద్యోగులకు అమల్లోకి వచ్చిందని, 3.7.76న బోర్డు డిప్యూటీ సెక్రటరీ జారీ చేసిన పైన పేర్కొన్న లేఖ కారణంగా, 29.5.76 నాటి ప్రభుత్వ లేఖ తర్వాత ఈ చట్టం వెలువడిందన్నది హైకోర్టు వాదన.

6. విద్యుత్ (సరఫరా) చట్టంలోని సెక్షన్ 78-ఎ కింద అధికారాలను ఉపయోగించి ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఆదేశాలను ప్రభుత్వ లేఖగా పరిగణించాలని, ఈ నిబంధన ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే విధాన ప్రశ్నపై బోర్డుకు మార్గనిర్దేశం చేయాలని శ్రీ వెంకటరమణి కోరారు. ఈ చట్టంలోని అంశాలను అమలు చేయాలని బోర్డును ఆదేశిస్తూ లేఖ రాశారా అనేది ప్రశ్న. ఒరిస్సా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి, గిరిజన, గ్రామీణ సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి, ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు/ విభాగాధిపతులు/ కలెక్టర్లకు రాసిన లేఖను పరిశీలిస్తే తెలుస్తోంది. ఈ లేఖ బోర్డుకు పంపలేదని, చట్టంలోని నిబంధనలను అమలు చేసేలా బోర్డుకు ఎలాంటి ఆదేశాలు జారీ చేయాల్సిన అవసరం లేదని, లేఖ రాసిన అధికారులెవరూ ఈ లేఖను జారీ చేయాల్సిన అవసరం లేదన్నారు. అందువల్ల బోర్డు పరిధిలోని పోస్టులు, సర్వీసుల నియామకాలకు చట్టంలోని నిబంధనలను ఈ లేఖే వర్తింపజేసిందనే శ్రీ వెంకటరమణి అభిప్రాయంతో మేము ఏకీభవించడం లేదు. C.A.No. 1847/1989కు సంబంధించి ప్రత్యేక అనుమతి పిటిషన్ లో నోటీసు జారీ చేస్తూ, బోర్డు, ప్రభుత్వ ఆధీనంలో పనిచేసే ఇతర సంస్థల్లో షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలకు పదవుల

రిజర్వేషన్లకు సంబంధించి చట్టపరమైన స్థితిని వివరిస్తూ అఫిడవిట్ దాఖలు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. 1982 సవరణకు ముందు ఈ చట్టంలోని నిబంధనలను బోర్డు, ఇతర ప్రభుత్వ సంస్థలు, కార్పొరేషన్ల ఉద్యోగులకు వర్తింపజేయలేమని అఫిడవిట్ 4వ పేజీలో పేర్కొంది. కాబట్టి, శ్రీ వెంకటరమణి రెండవ వాదనకు కూడా బలం లేదు.

7. అయితే, 3.7.76 నాటి బోర్డు డిప్యూటీ సెక్రటరీ లేఖలో సంబంధిత వారందరూ చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించాలని కోరడంతో మూడవ వాదనలో వాస్తవం ఉంది. నిజానికి ఈ లేఖే హైకోర్టు తీర్పుకు ఆధారం. 15.3.82న జరిగిన 266వ సమావేశంలో ఆమోదించిన బోర్డు ఏ తీర్మానానికి అనుగుణంగా డిప్యూటీ సెక్రటరీ ఈ లేఖను జారీ చేయలేదని, 29.3.82 నాటి బోర్డు ఆఫీస్ ఆర్డర్ లో కనిపిస్తుందని బోర్డు అభిప్రాయపడింది.

8. పైన పేర్కొన్న తీర్మానాన్ని ఆమోదించడానికి చాలా కాలం ముందే, బోర్డు చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించడం ప్రారంభించిందని శ్రీ వెంకటరమణి నివేదించారు, 1979 మార్చి 7న బోర్డు కార్యదర్శి రాసిన లేఖ నుండి అనుబంధం VII నుండి CA నంబర్ 1847/89 లో దాఖలు చేసిన ప్రతివాది నెం.1 యొక్క కౌంటర్ అఫిడవిట్ కు అనుబంధం VII నుండి కనిపిస్తుంది. ప్రశ్నార్థకమైన పోస్టులను భర్తీ చేసేటప్పుడు షెడ్యూల్డ్ కులాలు / షెడ్యూల్డ్ తెగల అభ్యర్థులకు పోస్టుల రిజర్వేషన్ సూత్రాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కార్యదర్శి ఆ లేఖ ద్వారా కటక్లోని ఎలక్ట్రికల్ సర్కిల్ సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ను కోరారు. షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగల అభ్యర్థులకు రిజర్వ్ చేయబడిన పోస్టులు / ఖాళీలకు సంబంధించి 1978 ఆగస్టు 31 మరియు 1979 సెప్టెంబర్ 19 న నియామకాలు కూడా జరిగాయని అనుబంధం VIII సిరీస్ చూపిస్తుంది. చట్టంలోని నిబంధనల ఉల్లంఘన అంశంపై 22.12.1977న ఒరిస్సా ప్రభుత్వ అండర్ సెక్రటరీకి బోర్డు డిప్యూటీ సెక్రటరీ రాసిన లేఖ అనుబంధం-VI పై కూడా మా దృష్టిని ఆకర్షించాము. 1976 జూలై నెలలో బోర్డు పదోన్నతి ఇచ్చినప్పుడు పదోన్నతి కోసం పరిగణనలోకి తీసుకున్న జోన్ పరిధిలో షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగల అభ్యర్థులు ఎవరూ అందుబాటులో లేరని ప్రభుత్వం అడిగిన కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానంగా ఈ లేఖలో పేర్కొన్నారు.

9. ఈ చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా బోర్డు వ్యవహరించడం ప్రారంభించిందని పైన పేర్కొన్నవి తెలియజేస్తున్నాయి. ఈ చర్య షెడ్యూల్డ్ కులాలు / షెడ్యూల్డ్ తెగల సభ్యులకు ఒక హక్కును కల్పించిందని చెప్పగలమా, కోర్టు ద్వారా దానిని అమలు చేయగలిగారా అనేది ప్రశ్న. ఈ చట్టం యొక్క నిబంధనలను బోర్డు అమలు చేసిందనే వాస్తవం బోర్డు ఉద్యోగుల సేవల షరతుగా మారడంతో చట్టంలోని నిబంధనలు లోపభూయిష్టంగా ఉన్నాయని మనం గమనించవచ్చు. ఇందుకోసం బోర్డు అధికారిక నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉందని, ఇదివరకే చెప్పినట్లు 15.3.82న జరిగిన సమావేశంలో నిర్ణయం తీసుకున్నామని తెలిపారు. ఆ తేదీకి ముందు చట్టంలోని నిబంధనలను పాటించాలని డిమాండ్ చేసే చట్టబద్ధమైన హక్కు ఉద్యోగులకు లేదు.

10. ఈ పరిస్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులు సుస్థిరమైనవి కావని, అందువల్ల వాటిని పక్కన పెట్టాల్సి వస్తోందని చెప్పక తప్పదు. ఏదేమైనా, బోర్డు యొక్క షెడ్యూల్డ్ కులాలు / షెడ్యూల్డ్ తెగల ఉద్యోగులలో ఎవరికైనా 15.3.82 తేదీ నాటి బోర్డు నిర్ణయం కంటే ముందే చట్టంలోని నిబంధనల ప్రయోజనాన్ని పొంది ఉంటే, మా ఈ తీర్పు వల్ల వారి సేవలపై ఎటువంటి ప్రతికూల ప్రభావం ఉండదని, వారు వారికి ప్రసాదించిన ప్రయోజనాలను అనుభవిస్తూనే ఉంటారని స్పష్టం చేశారు.

11. తదనుగుణంగా అప్పీళ్లను అనుమతించబడినది. పార్టీలు తమ సొంత ఖర్చులను భరిస్తాయి.

అప్పీలు అనుమతించబడినది.